Ч. 243. Львів, недїля дня 28. жовтня (10. падолиста) 1907. Річник XI.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:
в Австриї:
на цїлий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор
на чверть року . . 5 кор.
на місяць . . . 1·70 кор.

За границею:
на цїлий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублїв
або 18 франків

Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановпх псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім недїль і руских сьвят о $5^1/_2$ год. пополудни.

Редакция, адмінїстрация і експедиция »Руслана« під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по цінї 20 с. від стрічки, а в »Надісланім« 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Політичне і парляментарне положенє.

(Х) Пересиленє викликане змаганями ческих хліборобників, щоби одну з молодоческих мінїстерских тек дістати в свої руки, викликало не мале заворушенє поміж парляментарними сторонництвами і довело до того, що часткове пересиленє мінїстерске може стати загальним. Провідник ческих хліборобників Прашек намагає ся конечно обняти мінїстерство хлїборобства, а сему опирають ся знов рішучо нїмецкі хлїборобники. За сими останними станули всї инші нїмецкі сторонництва, а іменно християньскі суспільники і зєдинені в національно-нїмецким союзї сторонництва, щоби удержати дотеперішного мінїстра хлїборобства ґр. Аверсперґа.

Мінїстер-президент бар. Бек намагає ся отже заспокоїти ческий парляментарний союз тим способом, що Прашкови хоче віддати мінїстерство для країв ческої корони по др. Пацакови а мінїстерство торговлї мав би обняти хтось з молодоческих послів, імовірно др. Фідлєр (згадують також, що др. Крамарж буде о се убігати ся). Тим одначе не покінчить ся обнова мінїстерства, бо також нїмецкий мінїстер-земляк Праде має уступити місце провідникови нїмецких хлїборобників, Пещі, а також місце ґр. Дідушицкого мав би заняти голова польского кола Абрагамович. (Що мінїстер краєвої оборони Лячер, ставши неможливим після розправи про знущанє підофіцерів над вояками, має зробити місце иншому, ми вже давнїйше згадували).

Християньскі суспільники домагають ся, щоби мінїстерство хлїборобства обняв др. Ебенгох, маршалок гор. Австриї, а др. Ґесман мав би вступити яко мінїстер без теки (на місце Прадого) а пізнїйше для него утворено би мінїстерство публ. робіт. Чехів мав би бар. Бек заспокоїти тим способом що, секц. шефом в мінїстерстві торговлї став би Чех, а в Празї утворено би проєктовану д-ром Форштом філїю почтової щадницї, на чолї котрої станув би ческий директор. Комбінациї зміняють ся що хвиля а навіть розійшла ся вість про розвязанє державної ради. Наколиб бар. Бекови протягом суботи не повело ся полагодити пересиленя, мав би він внести просьбу о відставку.

Наслідком тих подій не лише в парляментарних, але й в правительственних кругах кипить, як у котлї, а поза тими на перший погляд особистими лише змінами в кермуючих становищах правительственних виринає зовсїм новий уклад відносин парляментарних і політичних. На перший погляд австро-угорска угода, котра тепер стоїть на дневній черзї в державній радї, надає зміст і напрям австрийскій політицї. Є се неперечно для держави многоважна і пильна справа, а скора полагода єї в державній радї стає тим конечнїйшою, що після вістий з Будапешту угодова комісия угорского сойму ухвалила вже всї дотичні правительственні предлоги. Нїчого отже дивного, що Корона буде наставати на прискоренє угоди в державній радї, а також на полагоду мінїстерского пересиленя, котре має обезпечити ухваленє угоди в Австриї. Тимто мінїстер-президент бар. Бек квапить ся полагодити мінїстерске пересиленє протягом нинїшного дня, так що вже в недїлю, як звіщають нам з Віднї, має появити ся іменованє нових мінїстрів.

Попри австро-угорску угоду а властиво поза нею підготовляє ся тимчасом далекосягле уладженє політичних і парляментарних відносин. Ми ще підчас лїтної сесиї державної ради вказували на се, що християньско-суспільне сторонництво з д-ром Люеґером на чолї, яко найсильнїйше в посольскій палатї (майже 100 послів) намагає ся стати справдешним державним сторонництвом (Reichspartei) і обняти керму правительства в Австриї. Около сего могутного сторонництва скуплять ся инші сторонництва парляментарні і утворять парляментарну більшість, котра після полагоди австро-угорскої угоди приступить до розвязки національного питаня в Австриї. Вже тепер утворили християньскі суспільники з нїмецким національним союзом, себ то з т. зв. вольнодумними сторонництвами нїмецкими децемвірат (виділ десяти), котрий буде заступати справи більш як 170 послів нїмецких. До сего союза має прилучити ся польске коло, Русини й Італїйцї, Словінцї й частина Чехів (з виїмкою ческих радикалів і реалїстів), а таким способом утворить ся велика парляментарна більшість. Ся більшість буде відтак рішати в державній радї всї справи, між котрими після полагоди австро-угорскої угоди вирине неперечно на перше місце управильненє національного питаня в Австриї.

Для руского народу не може се бути байдужним, яке місце займе в тім новім уґрупованю державної ради руский клюб, позаяк те нове уґрупованє найде також вираз в складї мінїстерства. Вправдї N. fr. Presse вже тепер бідкає ся, що державі грозить ще більша небезпечність, як теперішне політичне і мінїстерске пересиленє, бо може вернути, як она каже — »давне розкладове для житя клерикальне володарство«, одначе ми стоїмо за висловленим уже в лїтї поглядом, що руский клюб може для руского народу зробити тривкі і важні придбаня лише союзом з християньскими суспільниками, котрі стоять на основах християньскої Церкви і австрийскої державної ідеї і тому матимуть могутний вплив на уладженє національних і політичних відносин в Австриї, а також на ті парляментарні сторонництва котрі з ними будуть творити більшість в посольскій палатї. З підмогою християньских суспільників, а також тих Славян, котрі творили давнїйше Слявяньский Союз, а нинї засїдають по части в південно-славяньскім клюбі а в части в ческім союзї, міг би руский клюб і правительство і польске коло приневолити до признаня рускому народови запорученої єму основними законами державнимм рівноправности, до заспокоєня потреб і домагань руского народу. Нехай »Дїло« і »Свобода« покладають свої надїї і дальше на социялїстів, що они піддержать домаганя і потреби Русинів, нехай і дальше лякають руску суспільність клерикалїзмом, одначе ми певні, що успіх з того союза був би такий сам, як з союза з сионїстами, котрим Русини допомогли до мандатів а відтак дізнали такого розчарованя, що само »Дїло« починає їм гірко дорікати. Коли руский клюб занедбає пригідну хвилю і остане поза скобками більшости, тодї полагода так важної справи, уладженє національних відносин в Австриї, може без участи руского клюбу вийти на шкоду руского народу.

Мале непорозуминє.

»Дїло« ч. 238 хотїло показати ся у своїй статейцї »про упадок католицизму серед французкої суспільности«, таким правовірним, що ми всї, не виключаючи духовеньства, повинні у него шукати розвязки всїх церковних питань. »Нива«, хоч виходить під доглядом епископів і є редаґована самими сьвящениками і ними контрольована, однак в очах »Дїла« анї не має, анї не знає духа церковного — зовсїм щось подібного як в очах Фльориньского, Маркова і Глїбовицкого Русини хибно розуміють свій националїзм і свою историю. Що більше, так думає »Дїло«, помиляє ся в церковних поглядах »Руслан« і то вже тому, що він від по-

чатку поставив собі за девизу: »не вир-веш ми віри«.

За те »Діло« идучи за указками часописий, що мають у него »всесьвітку славу« як „N. Fr. Presse", „Arb. Zeitung" і т. д., стоячи під редакцією таких »глубоко релігійних« людий як Л. Цегельский і Мих. Лозиньский, користуючись »інформаціями« і дописами деяких сьвящеників сумнївого покликаня, се »Діло« вважає себе за одинокий авторитет, якого повинна слухати Церков з єї епископами на чолї.

Щоби не остатись голословним, »Діло« дає докази свого заінтересованя долею Церкви. Воно часто забирає голос про біжучі справи церковні, ще скорше, як »Нива« яка виходить що дві неділї, або »Руслан«, що до обему о половину менший.

Та тут заходить перша »маленька ріжниця між обома згаданими дневниками. Коли »Руслан« за прикладом всїх католицких часописий є психольоґічно згідно з житєм Церкви як взагалї кождої орґанізациї прикрі вісти про неї переплітає вістями радістними, котрі і лишають по собі вдоволенє і піднесять духа, то »Діло« завсїди, подібно як анті-релігійні часописи, пише лише про уємні сторони, найчастїйше хибно.

До того осуд »Діла« в справах Церкви має бути так правдивий, що воно вважає ся більше компетентним промавляти в дусї Церкви, як сама Церков, хоч властиво »Діло« ніколи не сказало нам виразно, де шукати духа Церкви, »Діло« в тім напрямі є так далекозоре, що »Руслан« обговорюючи нпр. справи церковні у Франциї, як з радостию констатує воно, „потверджує лише те, що ми свого часу писали про провал між католицкою церковю і суспільностю в Західній Европі" (votum pro parte — реторична фіґура).

І тут заходить друга ріжниця між поглядами »Діла« а »Руслана«. Коли »Діло« в кождій справі церковній, злядно в справі французкій, бачить вину по стороні єрархиї церковної, то »Руслан« виказує з правдою згідні причини зла в дотеперішних масоньских керманичах держави і у хвилево для царства Божого байдужній суспільности. Коли »Діло« злобно радує ся над »провалом«, то »Руслан« щиро над тим жалїє. „Діло" хотїло би єго борбу проти »ультрамонтаньского клерикалізму« розширити на цїлий сьвіт, то „Руслан" власне в „ультрамонтаньскім клерикалізмі« бачить скалу Петрову, на якій хоче при прочих католицких народах оперти також добро Русинів. Коли »Діло« робить якусь ріжницю між вірою Христовою а »клерикалізмом«, то »Руслан« визнає, що віра як від самого початку містила ся не в буквах письма св., але що борше і головно в живій особі (зглядно наслїдниках) Петра св., так до нині віра переховує ся в живій найвисшій єрархії церковній, на котру »Діло« з жидами і масонами вимірює безнастанно свої удари. Поза Богом установленою і на се доказами ствердженою столицею царства Божого, може віра лише per abusum називати ся вірою, подібно як у діяволів, але правдива віра і дух єї є неминучі виключно лише при Столици св. Петра, до котрої »Діло« не показало нам анї послуху, анї діточої любви, анї почести.

Отсе ріжниця наша!

Але наколи »Діло« в емуляциї своїй, що до релігійних пересьвідчень з »Русланом« схоче ті радикальні ріжниці направити а навіть з почутя загального обовязку до служеня царству Божому нас в тім напрямі випередити, то з сего будемо дуже тїшити ся.

P. S. »Діло« в попередних числах закинуло нам, що ми з несьвідомости до антирелігійних часописий зачисляли »Köln. Zeitung«, котра після „Діла" є щиро католицкою а навіть орґаном католицкого центра. Огже не ми помилили ся, але саме „Діло" не знає того, що в Кольонії виходять дві великі часописи: одна „Köln. Zeitung", яка є протестантско-лїберальним орґаном і щиро католицка „Köln. Volkszeitung".

„Церков св. Маркіяна".

Слівце від редакциї.

Гадка подана понизше Вп. о. Застирцем, построеня церкви ім. св. Маркіяна в стороні м. Львова, де тепер буде Бурса руск. товариства педаґоґічного, заслугує вже з того згляду на признанє, бо Львів має справді за мало церков, а до того всї доволї тїсні.

В указаній стороні міста придалаб ся отже конечно руска церква, одначе кошта єї обчислені безуслівно за низько. Не сумніваємо ся однак, що жертволюбна суспільність руска зложилаб потрібну на се квоту.

Був би се справді памятник достойний того сьвятого, котрого імя носив перший наш галицко-руский поет. Инша знов справа що до переносин мощий визначних Русинів погребаних у Львові. Значна часть тих покійників має доволї тривкі гробівцї, о скільки взагалї можна говорити про довшу тривкість, отже й могила М. Шашкевича є доволї обезпечена, а на скілько нам відомо, в найблизшім часї мають бути до неї перенесені мощі пок. Володимира Шашкевича, котрі були загрожені перекопанєм.

Правда, що наша суспільність переголом забуває про могили заслужених людий, котрі від часу до часу належалоб направити, а се відносить ся і до гробівців Митрополитів і крилошан, як се робить ся у инших народів, як се роблять і наші братя на Україні. От недавно в „Радї" вказано на потребу направи могили Т. Шевченка і Ол. Стороженка. Годилоб ся отже й у нас більше памятати про могили заслужених земляків.

Недавно сему згадав »Руслан« про полишену могилу Володимира Шашкевича на личаківскім кладовищи у Львові, котрій грозить перекопанє і затрачене на все. Над сею справою належалоб основно застановитись та не допустити, щоби могили заслужених наших діячів та поетів, які в „голоді і холоді", будучи на найнизших становищах і серед загального занепаду мостили будучині нашого народа »путь«, не пропадали а їх костий не перекопувано. Личаківске кладовище буде за кілька десяток лїт як і всї давнїйші львівскі кладовища замкнене, опущене а відтак забудоване. Нині на гробі Федорова, книгопечатника нашого померьшого у Львові, якому Москва як раз тепер ставляє величавий памятник, стоїть мабуть жидівска камениця під високим Замком. Або инший примір: Не минуло ще сто лїт від смерти першого львівского нашого митрополита Ангеловича а всяке глядане за єго гробом показало ся даремним. Так само ніхто не покаже уже могили сподвижника Маркіянового Вагилевича, похороненого як раз на личаківскім кладовищи*). Те саме стріне і могили других заслужених у нас людий. Тому позволю собі піддати під розвагу львівскій громаді і ширшим кругам нашої суспільности, щоби утворено комітет будови церкви ім. св. Маркіяна у Львові та збирано фонди на будову сеї церкви в подібний спосіб, як се робить театральний комітет.

До склепів підземних сеї церкви належало би перенести домовини враз з памятником надмогильним Маркіяна і Володимира Шашкевичів а опісля і других заслужених людий пр. митрополитів, на котрих домовини затікає через попукані і лихо накриті стіни і склепленє вода. Будова церкви такої на передмістю в околиці двірця головного або збудованої там бурси товар. педаґоґічного не коштувала би над 20.000 злр. бо вистарчала би величина і стиль великих наших сільских церков які побудовані після пляну конкурсового нашого митрополита представляють ся дуже оригінально і величаво та є дуже просторі, а не коштують більше. Завважую, що будова такої церкви у Львові коштує дешевше тепер чим на селї, де материял а навіть муляра і другого робітника треба спроваджувати зі Львова. Площу міг би відступити або дешево продати який Русин, бо знаємо, що минулих лїт кількох Русинів ходило до консисториї і до редакций наших часописий, аби хто переняв ними жертвовану землю під церкву, але не знайшовши нікого, хто би такий комітет зложив, відступили площу на будову костела та в користь дальших свояків.

Завважати на останку годить ся, що зближає ся столїтна річниця уродин Маркіяна Шашкевича, котрого тїло перевезено за почином п. радника Барвіньского на личаківске кладовище при найгарнїйшій маніфестациї нашого народа в останних часах 19. віка. На домовині Маркіяна лежить тепер з верху домовина єго жени Юлії (могила дуже тїсна), яку, як собі добре пригадую,похоронено при дуже нечисленній участи нашої публики і кількох нас академиків, тому могла би в часї бути з тої причини спірна квестия.

Гадаю, що поставленє у Львові такої Церкви ім. св. Маркіяна відповідало би теперішній хвили у нас і було би се найвідповіднїйшим і найпрактичнїйшим памятником для Маркіяна і Володимира та забезпечило би на все їх могили перед перекопанєм. Прошу до діла дорогі Земляки!

о. Застирець.

*) Могилу пок. Вагилевича імовірно можна би виглядїти з підмогою управителя личак. кладовища, як се повело ся з могилою Вол. Шашкевича. Мабуть ще найдуть ся між Русинами львівскими такі, що були на єго похороні і пригадують собі місце єго супочинку. — *Ред.*

Москвофільскі пайдократи.

(△) Не так то давно, як »Ґалічанін« по руских гімназиях і всюди в народній рускій суспільности добачав пайдократию і виводив з сего, що україньско-руский нарід не має будучини, що одиноке для него спасенє, потонути в широкім і глубокім московскім морі. Тимчасом в москвофільскім таборі пайдократи обняли провід і довели там до такого розладу і розстрою, що сам »Ґалічанін« починає гіркі проливати задля того слези і не може довести до ладу ісповідників Поґодиньскої ідеї, котрі на силу радїб наш нарід обєднити з московским. Сей кий, яким воював „Ґалічанін" проти новоеристів і новокурсників, обернув ся тепер другим кінцем проти власних приклонників „Ґалічаніна". Побитє о. Давидяка і обкиданє д-ра Короля яйцями свого часу на москвофільскім вічу в Народнім Домі, розіграло ся відтак опісля перед судом, де лицарска „маладьож" за свій подвиг осуджена пімстила ся під проводом Ярослава Мончаловского відсьпіванєм „Вічная память!" перед дверми о. Давидяка. Ин-

ції знов пайдократи під проводом Сьокала виправили таку бучу д-рови Королеви на посольскім вічу в Жовкві, що він відрік ся мандата і предсідательства „Русской Бесѣды“ жовківскої.

Сі події послужили приводом до спростовань і пояснень, заперечень і жалів на стовпцях „Ґалічаніна“ так з боку о Давидяка, як і „общества академическаго Другъ“, хоч „Ґалічанін“ не хотів в цілости поміщувати тих спростовань, щоби не мішати „образованію русскаго клуба“:

„Зная о томъ — пише „Ґалічанін“ — что все наше общество и весь нашъ народъ настойчиво требуютъ отъ своихъ пословъ образованія отдѣльнаго клуба, мы не желали и не желаемъ ничѣмъ раздражать пословъ Короля и Давидяка, чтобы не дать причины къ обвиненіямъ нашей редакціи, что она помѣшала учрежденію русскаго клуба. Надѣемся, что фактъ сей примутъ къ свѣдѣнію также наши послы и что они рѣшатся уже разъ удовлетворить общему требованію не только всѣхъ своихъ избирателей, но также мужей довѣрія русско-народной партіи и всей нашей молодежи, которая в своемъ рвеніи и нетерпѣнію просто съ плачемъ пишетъ, говоритъ и толкуетъ о томъ, что представители русскаго народа не соблюдаютъ карности“.

Якось отже не клеїть ся Russischer Klub, котрого з „плачем“ бажає русская маладьож, бо о. Давидяк і др. Король, хоч, як писав „Ґалічанін“, в серцю ісповідують національну єдність „русскаго народа“ від Карпат по Камчатку, не мають відваги станути отверто під команду Маркова і Глібовицкого.

Просимо відновити передплату.

Новинки

— **Календар.** В неділю: руско кат.: † Параскеви; римо-кат.: Андрея з Ав. — В понеділок: руско-кат.: Анастазиї; римо-кат.: Мартина. — Ві второк: руско-кат.: Зиновія і Зинови; римо-кат.: Покров Пр. Діви М.

— **Ґалічанін** против наших, фінансових інституций. Нема майже числа „Ґалічаніна“, в якім би сей не накинув ся, чи то на наших владик, чи то на видніЙших сьвітских людий, чи то на наші інституциї, щоби їх повагу обнизити лише за те, що вони далекі від плекання москвофільства. Не раз і не два перехвалювали ся москвофіли, що як сей, або інший чоловік, не уступить ся їм з дороги, то они зачнуть єго нищити. Є се терор, якого наші москвофіли уживають з давна против всїх людий та інституций, які їм не йдуть на руку. Терор — достойний справді „русскихъ хулигановъ“. В 241 числі »Ґалічаніна« читаємо в статиї »Экономическая рутенщина« нову напасть на руску щадницю в Перемишли і на »Днїстер« у Львові. »Ґалічанін« »обчисливъ«, що руска щадниця »протратила« на вибір дир. Цеглиньского 50 тисяч корон та пронюхав, що »Днїстер« управляє політику, бо дає лише 100 корон річно на москвофільску бурсу в Новім Санчи. А що статию писав якийсь „ученый“ з хуліґаньского табору, тому покликує ся він на гадку „селянина изъ Жидачевщины г. Ивана Табаки“, друковану в „науковім“ орґані кацапскої мудрости „Русское Слово“, якою підкріплює свої високоумні помічаня. На руску щадницю в Перемишли напав „Ґалічанін“ вже давнійше і тепер лише повтаряє свою напасть та дивує ся, чому дирекция щадниції сему не заперечила. Забув видно „Ґалічанін“ на приповідку: „пес бреше, а вітер несе“. Та в свою „побрехоньку“ і сам „Ґалічанін“ не вірить. Єму розходить ся о що иншого. В статиї взиває автор москвофільский табор, щоби подбав о концесию на „свой кредитный Союзъ“, свою щадницю і свою асекурацию, ибо... пора пора за Русь святую!“ Видно, що хоть „Русь святая“ в цареславнім таборі „розпорола ся“ — гроший нема. Матушка Расія також „безденежная“ і що хоч роби! А тут і москвофільскі редактори, що привикли до пособій, »алчутъ« за ними. „Ужасъ“ і „ужасъ“ на всїх точках! Може бути, що приятелї з польских дневників подбають бодай о одну фінансову інституцию для москвофілів — та вже нині, з огляду на апетити „русскихъ хулигановъ“ можна бути певним, що доля її буде така сама, як покійного »Общого рольничого-кредитного заведенія«. »Пора, пора за Русь святую!«

— **Галицкий сойм** збере ся в грудни в цїли переведеня виборчої реформи і ухваленя буджету на 1908 рік, який виготовляє тепер краєвий видїл. Коли би на ухвалу буджету не стало часу, то сойм ухвалить лише буджетову провізорию на пів року.

— **Всепольскі академики** відложили своє четвергове віче в справі уступок для Русинів на львівскім університетї на нинїшну суботу з причини неприсутности у Львові ректора дра Дембіньского. Віче відбуде ся на університетї. Не дневнім порядку є: »Становиско польскої молодїжи супроти небезпечности утраквізациї львівского університету зі сторони Русинів«.

— **Ексномуніка.** З Берліна доносять, що епископ Вірцбурґа др. Шлєр викляв з католицкої Церкви сьвященика д-ра Єнґерта, який в своїх біблійних студиях пійшов в розріз з церковними доґмами.

— **Еміґрация учителїв до Америки.** Два молодшї учителї народних шкіл у Львові, Б. і Е., позаривали за порукою своїх товаришів ріжні кредитові товариства на грубі квоти і ононї утїкли до Америки. Оден з них був безженний, другий (Е.) оставив молоду жінку. З Гамбурґа прислали оба своїм ручителям картки з видами, кепкуючи собім тим чином з їх добродушности.

— **Нове вівкрите.** В копальни воску в Старуні, богородчаньского повіта, де недавно найдено цїлий кістяк зі скірою передпотопового слона, відкрито тепер нащадки дилювіяльного носорога (Rhinocerus tichorhinus). Передовсїм задержав ся добре череп голови, одна нога і скіра. Решта кістяка, що виставала поза поклади воску, збутвіла. Дилювіяльний носорог званий також твердоносим жив колись також в наших сторонах, про що сьвідчать часто находжені у нас єго кости. Цїлий кістяк носорога твердоносого найдено доси лише в ледах над рікою Леною на Сибірі. На кістяку було навіть мясо зі скірою. Впрочім стрічає ся лише єго поодинокі кости. В музею Дзєдушицких у Львові є досить поважна збірка костий сего передпотопового зьвіра, а між иншими кілька черепів (неповних), кільканайцять зубів і поодинокі кости ніг, найдені переважно в ріцї Сянї. Кістяк носорога зі Старуні є цїнним надутком для зоольоґії.

— **Хідник коло будинку »Днїстра«.** Хто переходив ул. Підвале, мусїв бачити ту яму, яка дїлить хідник від будинку »Днїстра«. Невтаємничений в ту справу міг би думати, що завинив »Днїстер« ставляючи свою каменицю о пів метра низше від хідника. Тимчасом завинив маґістрат, бо бувший шеф будівничого бюра міского запевнив був, що ул. Підвале зістане знівельована на пів метра, отже і каменица „Днїстра“ повинна станути на тій висотї. Але стало ся инакше. Шеф будівничого бюра помер, а єго наслїдник анї думав полагодити ту справу. І перед каменицею »Днїстра« утворила ся яма, небезпечна передовсїм для нічних піхотинцїв. *Аж* тепер — як доносять польскі часописи — III секция міскої ради ухвалила направити в тім місци хідник, розширити єго до $2^{1}/_{2}$ метра та знизити єго до висоти першого схода в сїнех »Днїстра«, а площу між хідником а каменицею вишутрувати. За то мав би „Днїстер“ заплатити 2.300 К. Добре, що бодай в такий спосіб можна буде довести фронт »Днїстра« від ул. Підвале до якогось порядку, бо коли пригадати собі всї ті перепони, які роблено при будові тої камениці зі сторони маґістрату, то можна було стратити надію на яку небудь уступку в користь рускої інституциї. Стало ся се, розумієсь, по довгих заходах і рекурсах „Днїстра“.

— **Замах.** Зі Станиславова доносять: Минулої суботи якийсь злочинець забив в зелїзничний поріг коло стациї Борщів довгий цьвях і підпер ним велику каменюку посеред шин. Саме тодї вечером повертав дрезиною інжінєр Евстахевич, шеф секциї в Скалї. Дрезина попавши на камінь, вискочила із шин, а всї що на ній їхали, повилїтали на шини і тяжко потовкли ся. Оден з робітників зломав два ребра.

— **Рун на галицку касу щадничу** у Львові тривав ще до вчерашого дня, поки в сїнех каси не вивішено оповістки, що за всї вкладки до 100 міліонів корон ґарантує край. Вправдї і вчера та нинї дехто вибирає ще з каси свої ощадности, але число тих боягузів дуже значно зменшило ся.

— **Експлозия ґазу.** При ул. Тереси ч. 12 (побіч Юра) у Львові експльодував вчера ґаз, завдяки недбальству міского, ґазового уряду. Наслїдки експльозиї були дуже тяжкі. Професор рускої ґімназиї, п. Никола Ластавецкий і ученик VII кл. ґімн. Омелян Вінтоняк, що там мешкали, тяжко попарені. Причина експльозиї була та, що ґаз, не відданий ще до ужитку, не був замкнений і почав громадити ся в кухальні, що належала до мешканя проф. Ластавецкого. Коли проф. Л. засьвітив сірник, бо думав, що вода лле ся, експльозия вибухла зі всею силою. Припадково переходили улицею два зелїзничі слюсарї, які дізнали ся про експльозию і побігли до пивниці та замкнули резервоар, инакше могла експльозия поновити ся і розсадити каменицю та поубивати всїх мешканців.

— **Панама.** В справі вістки під сим заголовком, поміщеної нами за Dz. p. в попереднім числї, доносять із Станиславова, що не засуспендовано нїкого з зелїзничих урядників, та що в тамошній дирекциї зелїзниць не було нїяких надужить при вуглю.

— **Надужитя в державних лїсах.** З Кут над Черемошом пишуть, що в справі викритих надужить в камеральних лїсах під Чорногорою, яких допускали ся жиди в порозуміню з побережниками, львівска дирекция веде вже від року слїдство. Крім давнїйше прогнаних зі служби виноватих побережників і лїсничих засуспендовано ононї знова кількох лїсових функционарів низшої ранґи.

— **Повиборчий відгомін.** Зі Снятина доносять, що там приїхав радник окр. суду з Коломиї, п. Казачек, на дисциплїнарне слїдство проти п. Б. судового урядника маніпуляцийного, який мав підчас виборів аґітувати проти пос. Мойси.

— **Розбишацтво на провінциї.** На почтовий віз в дорозї з Нового Села до Підволочиск напали ононї в ночи невислїджені доси опришки і ранили почтилїона ножем а віз ограбили. Догадують ся, що нападу доконали заволоки з Росиї, яких в прикордонних селах немало перебуває.

Оповістки.

— **Дальший репертуар руского театру в Стрию.** (Саля „Народного Дому“. Початок $7^{1}/_{2}$ вечером. Білети продає Народна Торговля).

В недїлю дня 10. с. м. Пополудневе представлене о $3^{1}/_{2}$ год. „**Надія**“ рибацка драма в 4 діях Г. Гаєрманса. — Вечірнє о год. 8. „**Чорноморцї**“ народна оперета в 3 діях М. Лисенка.

— **Заг. збори Тов-а „Шкільна Поміч“ в Сокали** відбудуть ся дня 19. листопада (ві второк) о год. 11. перед полуднем в салї „Народного Дому“ в Сокали з отсим порядком дневним: 1) Отворене зборів предсїдателем. 2) Звіт з закупна і адоптациї власного дому. 3) Звіт секретаря і касиєра з дїяльности Тов-а і веденя бурси. 4) Справа зміни статутів. 5) Внесеня членів. — На случай, єсли би не явила ся приписана статутами скількість членів, повиншї збори відбудуть ся єще того са-

мого дня о годині 2. по полудни при участи членів присутних. — *Виділ.*

— **Бюро Патронату для Спілок ощадности і позичок** при кр. виділі у Львові оповіщує: В часі від 9. до 21. грудня с. р. урядить Бюро Патронату за призволем краєвого виділу XVII практичний курс науки для касиєрів і членів Заряду Спілок ощадности і позичок. На сей курс, що відбуде ся у Львові, можуть бути приняті кандидати представлені Зарядами істнуючих Спілок або основательним комітетами проєктованих Спілок і зголошених до Бюра Патронату. До прошеня о принятє на курс треба долучити: 1) метрику хрещеня, або звичайний метрикальний витяг кандидата. 2) Пробу звичайного письма кандидата разом з єго заявою, що наколи буде принятий, зобовязує ся придержувати обовязуючої в часі науки інструкциї. Незасібні кандидати могуть одержати підмоги від виділу краєвого по 50 К, о що треба в поданю просити. Неостемпльовані подання о принятє на курс належить вносити до »Бюра Патронату для Спілок ощадности і позичок при виділі краєвім у Львові« найдальше до 20. падолиста с. р. Неувзгляднені подання будуть звернені на кошт петентів.

— **Курс пожарництва у Львівскім „Соколі“** розпічне ся по зголошеню відповідного числа учасників. Приймають ся також учеників з висших кляс ґімназияльних. Зголошуватись щодня в вечірних годинах в Тов. „Сокіл“ ул. Руска ч. 20. — *Секция пожарна.*

— **З Тов-а ім. Котляревского у Львові.** Засіданє виділу товариства відбуде ся в четвер, дня 14. л. падолиста о год. 7. вечером в комнатах „Рускої Бесіди“. Окремих повідомлень не розсилає ся. О численну участь просить — *Президия товариства.*

Наука, штука, література.

— »**В сьвічаді плеса**« поезиї *Сидора Твердохліба.*

„Ще двайцять два роки« йому »не минуло“ ще „не жив“, »нїщо не вчинив“, а уже „втомив ся смутком“, „журба поорала« його „бідне чоло“ і тому..., пускає у сьвіт збірку поезий...

Чи не настроює воно відразу так, якби ученик третьої кляси забирав ся говорити про — породові болі?...

»Смутком столїтя« прибитий автор десперує безнадійно, що »марно по сьвіту пішла його сила“.

Буває й так. В літературі навіть дуже часто.

Та найтраґічнїйше те, що молодий мій товариш не вірить вже, щоби найшов ся лїк на його »зранені крила“ та щоби було ще що в силі звеселити його „придавлену скалою душу“.

А шкода... Сьвіт нераз такий гарний...

„Місяць *сріблисті* ллє каскади,
Сипле брилянтів *срібні* рої —“

а знов

„на кучерявих пнях дуброви
нічка *сріблисті* тче основи“

навіть

„на веретені серця
смуток *сріблисті* тче десені“.

І не дадуть уже йому розради ні „*срібні зорі*“ ні „*срібний місяць*“ та не звеселить його вже й „*сріблистий танець*“.

Часом стає він над берегом (може й моря) вдивлений в „*безмір срібний*“ та в сяйво парусів „*то срібне то знов золотисте*“, а його „*срібна мрія*“ линe понад сині води в „*сріблистий безкрай*...“

Нераз знова стає молодий автор — як впевнює д. Яцків — в »розважній задумі« над »*озером срібним*« з плачем припадає до »*срібних струй*“ і тоді із глубин його закоптілої душі вириває ся страшний крик:

»Ви навчили мене гіпокрізиї, брехні!...«

І справді дивний той сьпів молодого чоловіка, що йому »двайцять два роки ще не минуло«, що здавало би ся іде крізь житє »*на золотистому возі*«, а над ним царівна Іріс розпняла »*райдугу золоту*« — чоловіка що дивить ся на сьвіт як на виставу ювілерского склепу, де лиш розсипані *брилянти, адаманти дрібонькі альмази, жар-аметисти, рубіни топази*... Йомуж навіть „хмаринка *брилянтами* грає і сонце *брилянтів* сипле ріи“...

Гей товаришу, чи не брилянтово-срібне манцтво?!...

У цїлій збірці лишень — здає ся — оден щирий звук:

»Всьо.. має мету
Як широкий сьвіт
Тільки людський дух не може
Віднайти мети...«

Иноді буває.

Ст. Чар.

Телеґрами

з дня 9. падолиста.

Відень. Реконструкция ґабінету бар. Бека поладнана. Провідник чеських аґрарників, Прашек зістане міністром для Чех, Др. Ґесман обійме на разї міністерство без теки а член палати Панів, Воганка стане міністром торговлї, Єбенгох міністром рільництва, а Пешка міністром, мужем довіря Німців. Можлива річ, що уступить також ґр. Дідушицкий, а єго місце займе Абрагамович.

Відень. Недавно їздили полудневo-славяньскі посли у відвідини до хорвацких послів в Будапешті. Оноді прибули до Відня хорвацкі посли: др. Мадьдїч, Муацевич, Сурмин і Заґорач і нараджували ся з полудневославяньскими послами держ. ради над політичним станом і австро-угорскою угодою, зазначуючи тими сходинами єдність і солїдарність полудневих Славян.

Мадрит. Іспаньский король відложив свою подорож до Відня на другий рік, аби не трудити цїсаря Франц Иосифа сейчас по перебутій недузї.

Видає і відповідає за редакцию Семен Ґорук.

З друкарнї В. А. Шийковского.